

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15/CELOLETNO DIN 60/ZAINOZEMSTVO JE DODATI POŠTNO/OGLASIP O CENIKV/POŠTAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150. POŠT. ČEK. RAČ. B. 188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TIŠKARNI/ROKOPIŠI JE NE VRAČAJO/ANONIMNI DOPISI JE NE PRIOBČV TEJO/POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Po volitvah.

Minul je teden dni po volitvah in danes je že moči pregledati z objektivnim pogledom ves potek, razvoj in rezultat volilne borbe, ki je tolikanj razburila celo zemljo. Spričo dogodkov, ki se vrše te dni v Beogradu, še ni moči soditi o celokupnem rezultatu volilne borbe in njega vplivu na bodoče smernice razvoja naše zemlje. Zategadelj se hočemo pobaviti samo s kritičnim premoretanjem rezultatov volitev v Sloveniji in iz njih povleči nekatere ugotovitve.

Volitve v Sloveniji so se vršile v glavnem samo v znamenju borbe med separatistično in reakcionarno orientiranim klerikalizmom in po napredku, blaginji države in svobodomu stremeči jugoslovanski demokraciji. Sicer so sodelovale v tej borbi še nekatere druge manjše grupe, vendar pa je bil njih uspeh tako minimalen, da v bodoče še dolgo ne pridejo resno v poštev, ako ne bodo temeljito revidirale svoja principiela stališča.

Izid te borbe je pokazal, da se v dolini šentflorjanski ipak svita in da bo napolnjen dan, ko ne bo veljal znajo izrek: »Vse črno!« in da je ideja, na kateri stoji in pade jugoslovanska demokracija, nad vse kljena in zdrava. Dokazal pa je poleg tega tudi, da je potreba v vrstah jugoslovanske demokracije temeljite remedure, ako hoče i v bodoče poleg ohranjenih pozicij zavzeti nove od do zadnje potankosti izdelanega klerikalnega kadra. 30.000 jugoslovanski orientiranih Slovencev je poklonilo svoje zaupanje kandidatom SDS in dvignilo štiri od njih na ščit ter jih poslalo v Beograd, da zastopajo njih koristi in ideje. Toda kakor je teh 30.000 samozavestnih mož brez oklevanja glasovalo za predstavnike jugoslovanske demokracije, tako pa odločno zahteva od le teh, da v interesu napredka in procvita ideje možato nastopijo za remeduro v stranki, v katero morajo poleg njih stopiti možje čistih rok, neomadeževane preteklosti in zmožnih započeti veliko reformo slovenskega naprednjaštva, ki se mora otresti tujega duha nemškega liberalizma in prežeti z duhom naroda, med katerim živi. Ideja jugoslovanske demokracije ima navzlic vsem prigovorom s strani njenih nasprotnikov najplodovitejša tla za razvoj med Slovenci, ki samo pričakujejo, da njeni poborniki stopijo z največjo resnostjo in neubranljivim elanom na posel. Klerikalizem je med Slovenci navzlic vsem rezultatom volitev v defenzivi in v opadanju, ki ga njegovi voditelji samo spretno prikrijevajo z zmagoslavniimi slavospevi na račun kratkovidnosti Beograda.

Do tal pa ga bodo mogli potolči samo pošteni borci, katerim ne bodo

LISTEK.

IZ ZBIRKE »SRBIJANSKI VENAC«.

Vojvoda Gligor.

Evo će da stana list na skopska strana

möre, puška prašni oj vojvodo strašni

Evo cveče pada vo rosna livada kak snoplje

möre, bomba turi oj daleko — duri

Letaše li dokle naši beli sokle

More s tonki krifi bez tebi ni bili

Evo će, da stana

list na skopska strana

möre, puška prašni oj, vojvodo strašni

O miš! Glišić.

Vostani, Leno mome maleno kalinka s tamjan zamire! Neje kaline več vo planina Omilj in četnik umire.

Ubavo mome maleno! Leno — le, Leno galeno!

Vostani Leno mome maleno što Omilj majko nemaše ne zbor, momčinje, od cvteno inje gora mu odar spremaše

Ubavo mome maleno! Leno — le, Leno galeno!

Vostani, Leno mome maleno

Uboga Orjuna!

(Konec.)

Ker verujemo v zgodovinski razvoj, ki sledi iz zgodovine porajanja nacionalnih držav in mora dozoreti slej ali prej tudi pri nas, se nočemo nacionalisti pod nobenim pogojem več vtikati v naše notranje-politične razmere. Posamezniki izmed nas imajo pristo pot, da se udejstvujejo tudi v notranje-politični areni kot pristaši onih političnih partij, ki imajo jugoslovanski program. Seveda so kljub temu podvrženi disciplini organizacije, kateri so odgovorni, če bi se pustili v strankarski strasti zanesti v smeri, ki se ne strinjajo s programom in ideologijo brez kompromisnega jugoslovenstva. Organizacija kot taka pa stoji in mora stati izven strank in nad njimi kot žarišče nacionalnega pokreta, kot centrala vseh onih sil in sredstev, ki teže za popolnim ujedinenjem celokupnega našega naroda. To je bolje, kjer mora delovati sleherni nacionalist, kamor mora vsmeriti vse svoje misli in dejanja, kamor mora izžarevati vso jakost svojega duha in svojih mišic. Kdor torej ni v prvi vrsti in pred vsem nacionalist, kdor ima v sebi le najmanjše pomisleke in ga vežejo vezi k eni ali drugi politični partiji, ta ni za nas in mu je prosta pot.

Koncentracija vseh naših sil v svrhu dosege končnoveljavnega ujedinenja je nujno potrebno in bi nas morali pri tem delu podpirati vsi brez ozira na svoje politično prepričanje in svoj socialni položaj. Vemo, da se to v doglednem času ne bo zgodilo, kajti prevelike so še strasti, premočno je abderitstvo onih naših politikov, ki se nazivajo narodne voditelje, pa so v resnici le muhenednovnevice, ki jih jutri več ne bo. Prevelika je tudi še zaslepljenost našega ubogega naroda, ki se pusti voditi k eni ali drugi škrynjici, da dá izrazu »volji naroda«.

Toda vse to bo minulo, če prej ne, ko bo zavihrala zopet vihra ter pomedla z ognjem in žveplom vso navlako, ki se je žalibog v prvih dneh po prevratu nismo znali znebiti. Znaki te vihre se kažejo že sedaj vsakemu, ki zna le malo gledati preko domačega plotu. Ta vihra pride, naj jo želimo ali ne, preprečiti je ne morejo niti sladke besede, niti intervencije naših velikih politikov a-la Korošec, kajti vihro nosi seboj tok zgodovine. Naša dolžnost pa je, da se temu toku ne upramo, marveč gremo z njim in se vestno pripravljamo na dogodke, ki morajo priti slej ali prej.

To je naš Confiteor, ki ga naj vžemejo ha znanje vsi, naši prijatelji

Mizice za pisalne stroje. THE REX CO., Ljubljana.

O milja sestra ne žala! Ne zbori, more vo temne gore rosna ga suza kopala Ubavo mome maleno! Leno — le, Leno galeno!

Dimitrije Sokolović.
Na nebo mesec izleze veznikot zlaten izveze a dok mi dole griješe dušmansko oro piješe »Vo selo više Srb nema!« Žalno li vjetar veješe

No od svi so hol najpuna Starina naša babuma vo sjaj se zvezden ogleda i s matno oko pogleda na besne igre kletničke o, zar li stara doglega tugo mitke bele kitke s bagrema.

in neprijatelj ter ga naj tudi upoštevajo. S tem priznanjem se družji jednoklena volja, da gremo svojo pot brez ozira na desno in levo in da si te poti ne pustimo zastavljati od nikogar Roke torej proč od nas!

Kdor noče z nami, naj ostane v svojem kotu, pusti naj nas pa v miru. Lahko se nam smehlja ironično in pomilovalno, lahko nas pomiluje kot zaslepljene in fantaste, opusti pa naj vsak napad na nas. Če imamo prav, bomo koristili narodu in državi, torej tudi onim, ki nas danes zasmejujejo in blatijo. Če pa nimamo prav, bomo pač nosili posledice, toda nosili jih bomo častno in kot značaji, ki rajši padejo, kot bi se izneverili svojem idealu ali spremenili svoje prepričanje. Tem nasprotnikom pa povemo čisto javno, da bomo reagirali kljub vsej miroljubnosti na napade, če in kolikor bodo napadi tangirali našo čast in poštenje.

Kdor pa hoče iti z nami, naj pride, toda le, če ima resno vojo za trdo, brezkompromisno borbo in žrtvovanje brez časti in nagrad. Pustiti pa mora vse predsodke, oprostiti se mora vseh strankarskih vidikov. Kdor hoče biti naš, mora biti predvsem nacionalist, mora biti torej pripravljen prekiniti svoje zveze s partijo, čim je to v nacionalnem interesu, pa naj mu bo ta partija še tako pri srcu.

Čisti nacionalizem se ne more in ne sme nikdar identificirati s politično partijo, pa naj je ta še tako vzorna in po svojem programu jugoslovanska. Možno je prijateljsko razmerje med nacionalističnim pokretom in katero izmed jugoslovanskih partij, možno je tudi sodelovanje v enem ali drugem primeru, toda samostojnost in neodvisnost nacionalističnega gibanja mora ostati tako striktna, da se more izvesti ločitev od partije vsak trenutek in brez vseh težkoč za nacionalno organizacijo.

Te ugotovitve so potrebne, da se enkrat jenjajo na eni strani očitki, da smo nacionalisti le privesek kake partije, na drugi strani pa očitki, da hočemo biti nacionalisti partija v partiji in kot manjšina diktirati tej partiji svojo vlogo. To nam ne pride na um. Nočemo diktirati, lastimo si pa pravico svetovati in opozarjati neprestano na napake, ki se neprestano ponavljajo v naših tudi najboljših in najbolj simpatičnih partijah. Stvar partije je, ali hoče ta svet upoštevati ali ne, naša stvar pa je izvajanje posledic iz zadržanja partije.

Še o razpustu.

Državno pravdnišтво je vložilo obtožnico proti dvema nacionalistoma, ki sta bila na članski izkaznici podpisana kot predsednik oziroma tajnik Orjune. Ta članska izkaznica je nosila datum 16. november 1926 ter sta oba nacionalista po mnenju javnega obtožitelja zagrešila pregrešek po § 102. s. k. z. kot udeležnika društva, ki prikriva svoj obstoj državni vladi. Deželno sodišče je smatralo, da krivda ni dokazana in je vsled tega oba nacionalista oprostil, vendar pa sodba še ni pravomočna. Ker je pričakovati, da se bodo enake ovadbe oziroma obtožbe ponavljale, naj sledi nekaj misli velikega župana ljubljanske oblasti od 1. septembra 1926, s katerim so bile razpuščene vse organizacije Orjune v tej oblasti.

Že pred dalj časom je naš list pričel članek, da je razpust protizakonit oziroma brez zakonite podlage. Razpustitveni odlok ministrstva za notranje posle se sklicuje izrecno na bivši avstrijski društveni zakon od 15. novembra 1867. številka 134 d. z., ki pa je bil z naredbo poverjeništvu za notranje zadeve od 25. novembra 1918 v celoti razveljavljen. Danes ta zakon ne velja, ker pa poseben zakon, veljavien za celo državo in predviden v členu 14. ustave še ni izšel, velja le določba ustave same, ki pravi, da imajo državljani pravico udruževanja, zborovanja in dogovarjanja.

Pa ne glede na to: Razpust organizacije jugoslovanskih nacionalistov ljubljanske oblasti ni razpust kakega društva, marveč prepoved delovanja enemu, in sicer najbolj agilnemu delu državnne organizacije jugoslovanskih nacionalistov, ki obstoja in deluje v vseh oblastih izven ljubljanske. Razpustitveni odlok sam kaže, da se je politična oblast zavedala nelogičnosti odredenega razpusta, kajti po naštetju razpuščenih organizacij pravi:

»Skladno s tem odlokom je vsako nošenje orjunaškega kroja v ljubljanski oblasti prepovedano.«

Nastane vprašanje, kaj zagreše člani razpuščenih organizacij, če ostanejo še naprej in kljub razpustu včlanjeni v eni izmed nerazpuščenih organizacij Maribor, Zagreb, Split itd. in kot taki prihajajo skupaj na rednih sestankih? Oni so člani organizacije, ki obstoja, ki ni niti prepovedana, niti razpuščena in sme imeti svoje člane po vsej državi, tudi v ljubljanski oblasti. Za to oblast velja pač prepoved glede nošenega kroja, v ostalem pa ni nikake

Vsem Orjunam!

Na temelju odloka III. Kongresa vseh Orjun z dne 10. aprila 1927 sklicujem za

9. oktober 1927 v Zagrebu

IV. Kongres delegatov vseh Orjun.

Lokal, v katerem se bo vršil Kongres, bo pravočasno objavljen.

Dnevni red Kongresa je:

- 1. Poročilo Velikega čelnika o reorganizaciji in stanju Organizacije.**
- 2. Samostojni predlogi delegatov za bodoče delo v organizaciji.**
- 3. Slučajnosti.**

V Ljubljani, dne 15. septembra 1927.

MARKO, Veliki čelnik.

